

Mfv.I.10.566/2012/7.

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a dr. Barkóczi Mária jogtanácsos által képviselt alperes ellen béren kívüli juttatás megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 4.M.2658/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 59.Mf.638.737/2011/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2013. július 3. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 59.Mf.638.737/2011/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.2658/2009/12. számú ítéletét helybenhagyja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 12.000 (tizenkettőezer) forint együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 60.000 (hatvanezer) forint együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresete 116.600 forint időarányos cafeteria juttatás megfizetésére irányult.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.2658/2009/12. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az állam javára illeték, az alperes javára perköltség megfizetésére.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1995. augusztus 1-jétől hivatásos szolgálati jogviszonyban állt az alperesnél, majd 2008. június 20-án egészségügyi alkalmatlanságára figyelemmel a szolgálati jogviszonyát megszüntették. 2008. augusztus 16-ától közalkalmazotti jogviszonyt létesített az alperesnél.

Az alperes 2008. októberében a VPOP VII.számú intézkedésében döntött a 2008-ban választható béren kívüli juttatási rendszer (cafeteria) elemeiről, a juttatás kiegészítéséről, az elemek értékéről. Ebben az alperes megállapította, hogy a 2008. évi cafeteria juttatás értéke 200.000 forint, amelyből 140.000 forint különbözeti értékben az egyes juttatásokat azok a dolgozók vehetik igénybe, akik az alperessel „2008. november 1. napján legalább 3 hónapja fennálló hivatásos vagy közalkalmazotti jogviszonyban állnak”. Az alperes által utóbb kiadott VPOP VII. számú intézkedésben rögzítette, hogy ezen feltételek alapján 2008. november hónapban van lehetőség a cafeteria-kiegészítés igénybevételére.

A felperes a pert megelőzően az alperestől 2008. október 29-én méltányosságból kérte a cafeteria juttatás időarányos részének kifizetését hivatkozva arra, hogy a hivatásos szolgálati viszonya és a közalkalmazotti jogviszonya közötti időszak kivételével jogviszonyban állt az alperesnél, és ennek együttes

tartama meghaladta a 3 hónapot.

Az alperes a felperes kérelmét azzal utasította el, hogy a 200.000 forint értékű cafeteria összegből 60.000 forint értékű juttatás pénzügyi fedezete az egész évben képződő megtakarításból származik, azonban a 140.000 forint összegű különbözet pénzügyi fedezetét csak azok a bevételek képezik, amelyek a 2008. november 1-jét megelőző 3 hónapban keletkeztek. Ezért a 2008. november 1-jét megelőző 3 hónapban folyamatos jogviszonnyal rendelkező alkalmazottai számára teszi lehetővé a 140.000 forint értékű cafeteria juttatás igénybevételét.

A munkaügyi bíróság a jogviszonyra irányadó Kjt. 3. §-a értelmében alkalmazandó 1992.évi XXII. törvény (rég Mt.) 5. §, valamint 142/A. § (1) - (3) bekezdései, és a 2003. évi CXXV. törvény (Esélytv.) vonatkozó rendelkezései alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes az elvégzett munka, illetve annak időtartama, mennyisége alapján az egyenlő bánásmód elvének betartásával jogszerű módon tehetett különbséget a munkavállalók meghatározott csoportjai között, amikor a béren kívüli juttatásokról döntött. Ezért nem jelentette az egyenlő bánásmód elvének sérelmét az, hogy a munkáltató nem vette figyelembe a felperesnek az alperesnél a tárgyévben töltött korábbi jogviszonyát, hiszen a cafeteria intézkedés időpontjában az már nem állt fenn, a munkáltatótól pedig nem várható el, hogy a megszűnt jogviszonyokra figyelemmel teljesítsen kifizetéseket. Nem találta alaposnak a felperes azon hivatkozását sem, miszerint a 2008. november 1-jét megelőző folyamatos jogviszonya alapján részarányosan vehetné igénybe a cafeteria juttatást. Ez nem alanyi jogon jár, annak feltételeit a munkáltató határozza meg. Jelen esetben a 3 havi folyamatos jogviszony fennállása volt a juttatás feltétele, melyet az alperes egyértelművé tett írásos intézkedésében. E feltétel a felperes esetében pedig nem állt fenn.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra is, hogy az alperes intézkedése „alkotmányellenes”. A munkáltató azokat zárta ki ugyanis a cafeteria juttatásból, akik 2008. november 1-jén már nem álltak hivatásos szolgálatban, vagy közalkalmazotti jogviszonyban az alperesnél, vagy ezen a napon még nem érte el a folyamatos jogviszonyuk időtartama a 3 hónapot. Az alkalmazottak tehát a munkaviszonyuk időtartama alapján nem voltak egyenlő helyzetben lévők, ezért a munkáltató jogszerűen vonta meg a jogosultak körét a jogviszony időtartama alapján.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 59.Mf.638.737/2011/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest tizenöt napos határidővel a felperes javára 116.600 forint béren kívüli cafeteria juttatás és ennek 2008. december 5-étől a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette. Megállapította,

hogy az alperes 2008. februárban bocsátotta ki a VPOP VII. számú utasítást. Ebben rögzítette, hogy e juttatásokat azok a dolgozók vehetik igénybe, akik legalább 3 hónapos hivatásos vagy közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkeznek. Amennyiben a jogviszony év közben kezdődik vagy szűnik meg, úgy a jogviszonyban töltött idő arányában jogosult a juttatásra.

2008. októberében a VPOP VII. számú intézkedésnek a tárgya a cafeteria juttatás módosítása volt. Az elsőfokú bíróság által is idézett rendelkezésen túl a II. pont tartalmazta azt az előírást, hogy a juttatásokat csak azok a dolgozók vehetik igénybe, akik legalább 3 hónapos - a testületnél fennálló - hivatásos vagy közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkeznek.

A 2008. november hónapban kibocsátott VPOP VII. számú utasítás tárgya cafeteria nyilatkozatok továbbítása volt. Ebben a jogosultak körének újabb meghatározása szerepel, miszerint a 140.000 forint összegű cafeteria kiegészítés fizetésére azon testületi tagok jogosultak, akik a Vám- és Pénzügyőrséggel 2008. november 1. napján legalább 3 hónapja folyamatosan fennálló hivatásos vagy közalkalmazotti jogviszonyban állnak.

A másodfokú bíróság az így kiegészített tényállás alapján alaposnak ítélte a felperes keresetét. Megállapította, hogy a munkáltatói intézkedést módosító VPOP VII. számú utasítás a 140.000 forint összegű cafeteria kiegészítés vonatkozásában csak a testületnél fennálló 3 hónap időtartamú jogviszonyt szabja feltételül. Az ezt követően született VPOP VII. számú munkáltatói intézkedés írja elő a 2008. november 1. napján fennálló 3 hónapos folyamatos jogviszonyt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a cafeteria nyilatkozatok továbbítása tárgyában született intézkedésben az alperes már nem alkalmazhatott volna a jogosultak körének megállapítására irányuló további szűkítő feltételt. Az VPOP VII. számú intézkedés II. pontja alapján - figyelemmel az utasítás bevezetőjében szereplő feltételekre is - megállapítható, hogy a felperes jogosult a kiegészítő cafeteria juttatás összegére, mert 2008. november 1-jén rendelkezett az alperesnél 3 hónapos hivatásos vagy közalkalmazotti jogviszonnyal. Ezért annak időtartamára tekintettel a cafeteria juttatás arányos részére jogosult.

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezésével.

Hivatkozása szerint nem a felperes már megszűnt, hivatásos jogviszonya alapján kell megítélni a cafeteria- kiegészítésre való jogosultságát, hanem az újonnan létrejött közalkalmazotti jogviszonya alapján. A felperes jogviszonya 2008. június 20-án megszűnt, az elszámolás vele megtörtént. 2008. november 1-jén a már megszűnt szolgálati jogviszonyát ezért nem lehetett még fennállónak tekinteni. A 2008. augusztus 15-én létesült közalkalmazotti jogviszonya állt fenn 2008. november 1-jén,

amely ezen időpontban nem érte el a 3 hónapot.

Megalapozatlan a jogerős ítélet következtetése, miszerint az alperes a VPOP VII. számú intézkedéssel már nem szűkíthette tovább a juttatásra jogosultak körét. A VPOP VII. számú intézkedésben nem csupán a jogosultak körének felmérésére adtak ki utasítást. Ezért azt nem a feltüntetett tárgy, hanem tartalma alapján kellett volna megítélni.

Az, hogy az alperes a 3 hónap jogviszony „folyamatosságát” írta elő a VPOP VII. számú intézkedésben, nem minősül egyébként sem a jogosulti kör szűkítésének. A jogviszony folyamatossága kifejezés jelentése ugyanis, hogy a fennálló jogviszony nem szünetelt az adott időszakban.

Hivatkozott a Kúria Mfv.II.10.110/2011/7. számú döntésre annak alátámasztásául, hogy a munkáltatónak széleskörű a mérlegelési jogköre a juttatás feltételeinek és összegszerűségének a meghatározásában. Kiemelte, hogy a munkáltató a mérlegelési jogkörben meghozott döntését 2008. év végén, közel 10 hónappal később hozta meg, mint ahogy a tárgyévre vonatkozó cafeteria juttatás általános feltételeit tartalmazó belső szabályzat megszületett. E döntés helyes értelmezésével biztosítható, hogy az állomány olyan volt tagjai ne részesüljenek időarányos juttatásban, akiknek a munkáltató mérlegelési jogkörében meghozott döntését megelőzően akár hónapokkal korábban megszűnt a jogviszonya.

A cafeteria juttatás nyújtására a munkáltatót nem kötelezi jogszabály, mert az nem alanyi jogon jár. A juttatás feltételeit az alperes nem egyénileg, hanem egységesen, a munkaviszonyban eltöltött idő - 3 havi folyamatos jogviszony fennállása - alapján határozta meg, amely megfelelt a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 69. § (1) bekezdés e) - c) pontjában foglaltaknak.

Az adott rendelkezésre álló pénzügyi keret elosztása során az alperes a nem alanyi jogon járó juttatásra jogosultak körét tehát ésszerű és valós indokok alapján egységes elvek mentén határozta meg, így az megfelelt az egyenlő bánásmód követelményének is.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban történő fenntartását kérte.

Hivatkozása szerint az alperes által megjelölt Mf.II.10.110/2011/7. számú ítélet jelen ügyben nem alkalmazható, mivel abban a felperes szolgálati jogviszonya 2008. november 1-jén már nem állt fenn, és a cafeteria juttatás iránti kérelmét az alperes a VPOP VII. számú intézkedésre hivatkozással utasította el.

A felperes álláspontja szerint a VPOP VII. számú intézkedés kiadására az országos parancsnok helyettesének nem volt hatásköre, ezért az alperes által az elutasítás okaként megjelölt intézkedés „illegitim”, továbbá nem az SzMSz-nek megfelelő eljárás eredményeként született.

Hivatkozása szerint az alperes megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, mert az év egy adott napján történő jogviszony fennálláshoz még a jogalkotó sem fűzhet jogkövetkezményt.

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy egy megszűnt jogviszonyra tekintettel a munkáltatótól nem várható el juttatás fizetése tekintettel arra, hogy jelenleg is még annak dolgozója, tehát a jogviszonya fennáll.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Pp. 275. § (1) bekezdés alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A fentiekre tekintettel a felperes által a felülvizsgálati ellenkérelmében új körülményként előadott, a VPOP VII. számú utasítás jogellenességére és a meghozatalára vonatkozó eljárási rendre történő hivatkozás nem volt figyelembe vehető. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó előadása pedig azért nem, mivel csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélettel szemben nem terjesztett elő.

A másodfokú bíróság a felperes keresetét azért találta megalapozottnak, mert álláspontja szerint a VPOP VII. számú utasításban a 140.000 forint kiegészítő cafeteria juttatás feltételeit tovább nem szűkíthette. A másodfokú bíróságnak is azonban a perbeli juttatás rendeltetését szem előtt tartva kellett a vonatkozó utasítások tartalmát értékelnie. E körben azonban a juttatás jellegét, az arra való alanyi jogosultság hiányát, a munkáltatónak a juttatás nyújtása tekintetében fennálló széleskörű mérlegelési jogkörét, továbbá a juttatás feltételeinek és az összecszerúségnek a meghatározására vonatkozó jogosultságát kellett figyelembe venni. Ezért nem lehet ügydöntő kizárólag a 2008. novemberi utasítás számozása, és annak szóhasználata. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a munkáltató mérlegelési jogkörében meghozott döntését 2008. év végén, 10 hónappal később hozta meg, mint ahogy a tárgyévre vonatkozó cafeteria juttatás általános feltételeit tartalmazó belső szabályzatot kiadta. Ezért az a jogerős ítéleti álláspont, miszerint a nem alanyi jogon járó kifizetés feltételeit jogszerűen - az időmúlásra tekintettel a jogviszony fennállását előírva - nem szűkíthette, a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően megalapozatlan (Mfv.II.10.110/2011/7.).

Helyesen érvelt az alperes, miszerint az VPOP VII. számú utasítás a korábbi, a VPOP VII. számú utasításban foglalt feltételeket nem szűkíti tovább, hanem azt csak értelmezi. Ez utóbbi utasításban ugyanis „a várható 140.000 forint összegű kiegészítésre azon testületi tagok jogosultak, akik a Vám- és Pénzügyőrséggel 2008. november 1. napján legalább 3 hónapja fennálló hivatásos vagy közalkalmazotti jogviszonyban állnak”

feltétel csak akként értelmezhető, hogy 2008. november 1-jén létező jogviszonynak minimálisan 3 hónapja kell fennállnia e napon, mely kikötés a jogviszony folyamatosságára utal.

Miután a felperes 2008. november 1-jén 2008. augusztus 15-étől fennálló három hónap folyamatos jogviszonnyal nem rendelkezett, ezért a 140.000 forint összegű cafeteria kiegészítésre nem volt jogosult.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége, míg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján az együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére, melynek mértékét az Itv. 46. § (1) bekezdés és 5. § (1) bekezdés értelmében a törvény szerinti minimum összegben határozta meg.

Budapest, 2013. július 3.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő